

## Pes equinovarus congenitus (PEC) sa dá liečiť!

Sprievodca liečbou PEC krok za krokom pre nových pacientov

We will walk with you



Norma



PEC

### Vrodený PEC

- Neexistuje žiadna známa príčina vzniku PEC
- Ochorenie PEC je prítomné už pri narodení
- Noha je stuhnutá a nedá sa dostať do normálnej polohy
- Chodidlo smeruje nadol a v členku je stočené dovnútra, takže vrchná časť chodidla je skoro tam, kde by mala byť jeho spodná časť
- V slovenčine sa používa názov golfová alebo konská noha, odborný názov je pes equinovarus congenitus (PEC)
- PEC je pomerne časté ochorenie, vyskytuje sa približne u 1 z 1000 narodených detí
- PEC sa niekedy môže vyskytovať aj u príbuzných, ale často ide o prvý prípad v rodine
- PEC môže byť na jednom alebo oboch chodidlách
- Ochorenie sa vyskytuje častejšie u chlapcov (v pomere 2:1)
- Vaše dieťa bude vyšetrené aj pre iné ochorenia, ale vo väčšine prípadov sa PEC vyskytuje samostatne

**Odporúčaná liečba PEC je Ponsetiho metóda**

### Ponsetiho metóda

Liečba má až 95% úspešnosť, ak budete dodržiavať postup. Vaše dieťa bude mať normálne vyzerajúce a funkčné nohy:

1. jemná manipulácia s chodidlom a členkom
2. sadrovanie na celú dolnú končatinu po dobu 4-6 týždňov, sadra sa mení raz týždenne
3. väčšina detí potrebuje malý zákrok na prerušenie Achillovej šľachy (tenotómia)
4. 1. po tenotómii je naložená posledná sadra na 3 týždne
5. ortéza sa nakladá hneď po zložení poslednej sadry
6. ortéza sa nosí 23 hodín denne počas prvých troch mesiacov
7. po troch mesiacoch sa nosí už len na denný a nočný spánok (12-14 hodín denne)
8. Vaše dieťa musí spať s naloženou ortézou až do veku 4 rokov

### Manipulácia a sadrovanie



- sadrovanie nie je pre dieťa bolestivé
- sadra je vysoká s ohnutím v kolene
- dieťa je pri sádrovaní pokojnejšie, keď príde hladné a počas sadrovania je kŕmené
- mokré sadry sú ťažké, zrolujte uterák a podložte ním kolienka, kým sadra vyschne
- sadry ostávajú na týždeň a odstraňujú sa ráno v deň kontroly v ambulancii
- sadry sa menia každý týždeň, až kým noha nie je v správnej pozícii

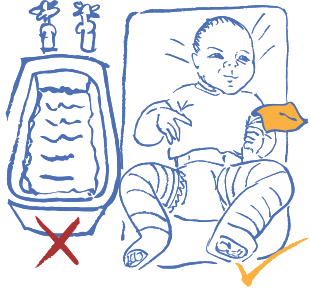


### Tenotómia



- väčšina detí s PEC má skrátenú Achillovu šľachu
- bez tenotómie by dieťa chodilo po špičkách
- tenotómia je drobný zákrok, pri ktorom sa preruší Achillova šľacha
- zákrok sa vykonáva v celkovej alebo lokálnej anestézii a trvá asi 10 minút
- po tenotómii je naložená sadra na 3 týždne
- po tenotómii je možné podať liek od bolesti, ak ho dieťa potrebuje

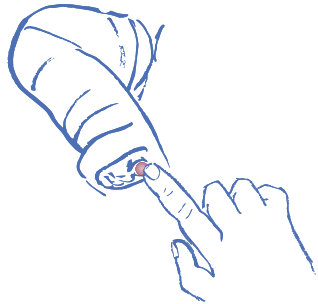
## Starostlivosť o sadru doma



- sadru udržiajte v čistote a v suchu
- nekúpte Vaše dieťa
- použite navlhčenú utierku na umytie dieťaťa bez namočenia sadry



- sledujte, či sadra nepraskla
- nekladajte nič dovnútra sadry



- mali by ste vždy vidieť prsty
- prsty by mali byť teplé a normálnej farby
- raz za niekoľko hodín stlačte prsty na zhodnotenie prekrvenia



- ak je chladno, na sadry môžete dať ponožky
- podložte zrolovaný uterák pod kolienka počas spánku dieťaťa



## Problémy so sadrou

Kontaktujte svojho doktora alebo navštívte ambulanciu ak spozorujete:

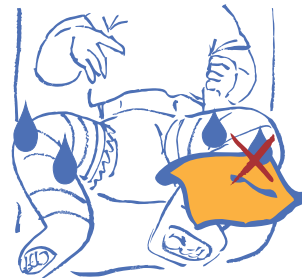


- horúčku
- opuch prstov alebo stehna nad sadrou
- sadra je príliš tesná okolo stehna
- spod sadry je cítiť zápach



- prsty sú studené
- prsty nemajú normálnu farbu
- prsty sa zasunuli hlbšie do sadry
- prsty nie je vidieť
- sadra je zlomená alebo mäkká
- sadra sa zošmykla z nohy

## Odstránenie sadry



- sadru nedávajte dolu svojpomocne v domácich podmienkach
- sadra sa dáva dolu v deň kontroly pomocou nožníc na sadru alebo sadrovej píly



**Vy - osoba starajúca sa o dieťa - máte významný podiel na úspechu liečby. Ak máte akékoľvek otázky, neváhajte kontaktovať svojho doktora.**

## informácie o ambulancii



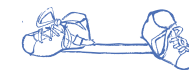
### sadrovanie

1	2	3	4	5	dátum
					✓



### sadrovanie

6	7	8	9	10	dátum
					✓



### ortézy

1	2	3	4	5	dátum
					✓



### ortézy

6	7	8	9	10	dátum
					✓